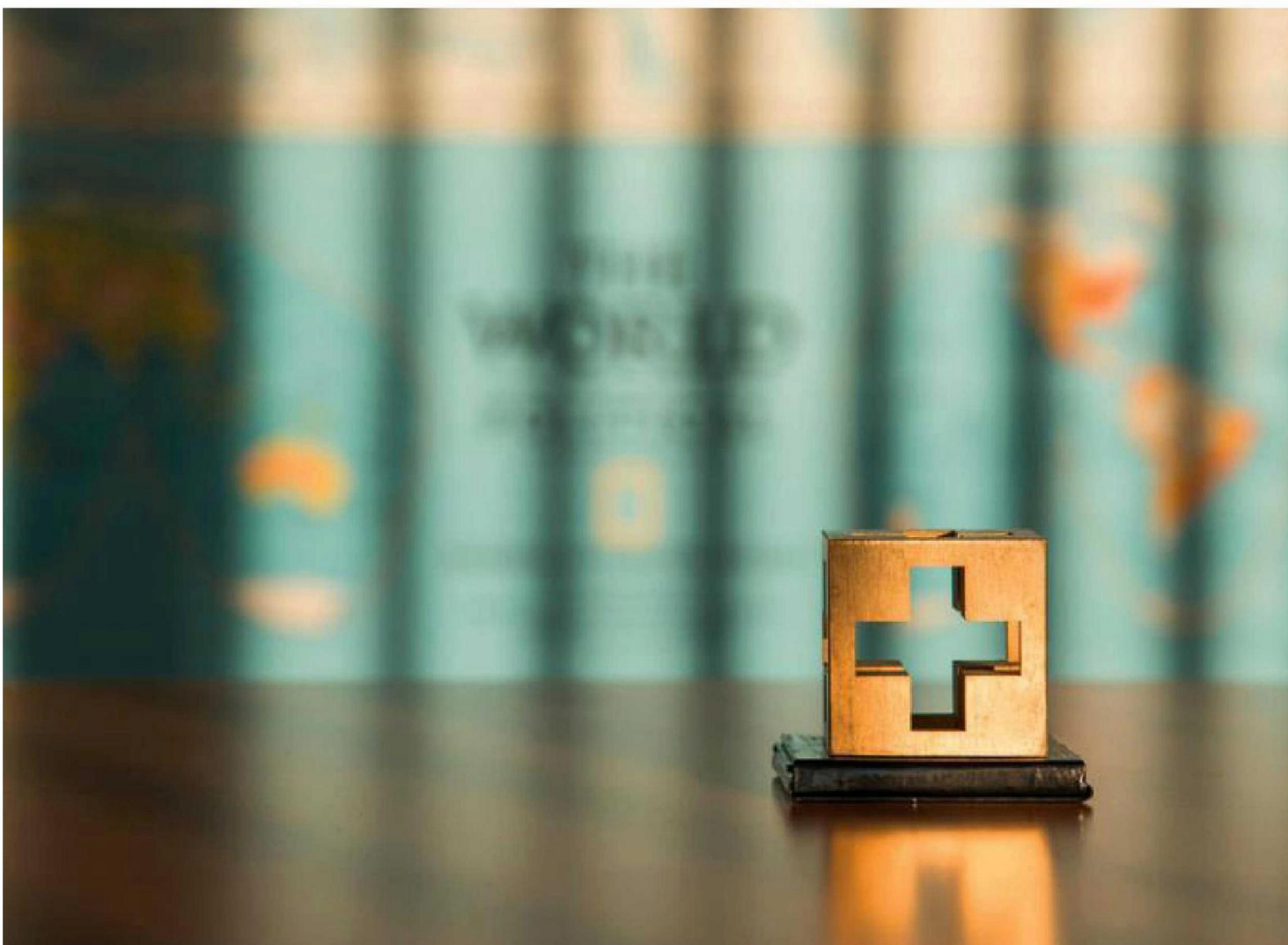

Weespersluis - ondersteuning ecologie

Quickscan ecologie - locatie Gemeentewerf

GEM Bloemdalerpolder CV

26 juni 2019

Witteveen + Bos

Els Linde

Project Weespersluis - ondersteuning ecologie
Opdrachtgever GEM Bloemdalerpolder CV

Document Quicksan ecologie - locatie Gemeentewerf
Status Definitief 03
Datum 26 juni 2019
Referentie 114259/19-010.688

Projectcode 114259
Projectleider mevrouw 5.1.2e MSc
Projectdirecteur 5.1.2e

Auteur(s) mevrouw 5.1.2e en 5.1.2e (Els & Linde)
Gecontroleerd door 5.1.2e BSc
Goedgekeurd door mevrouw 5.1.2e MSc

Paraaf 5.1.2e

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+ 5 1 2e
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veelelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	6
1.3	Leeswijzer	6
2	PLANLOCATIE & VOORNEMEN	7
2.1	Beschrijving planlocatie	7
2.2	Beschrijving voornemen	8
3	TOETSINGSKADER	9
3.1	Wnb – Soortenbescherming	9
4	SOORTENBESCHERMING	11
4.1	Methode	11
4.2	Resultaten per soortgroep	11
4.2.1	Flora	11
4.2.2	Grondgebonden zoogdieren	12
4.2.3	Vleermuizen	13
4.2.4	Vogels	15
4.2.5	Amfibieën en reptielen	16
4.2.6	Vissen	17
4.2.7	Vlinders; libellen en andere ongewervelden	18
5	SAMENVATTING	20
5.1	Effecten op beschermde soorten	20
5.2	Nodige vervolgstappen	23
6	LITERATUUR	24
	Laatste pagina	24

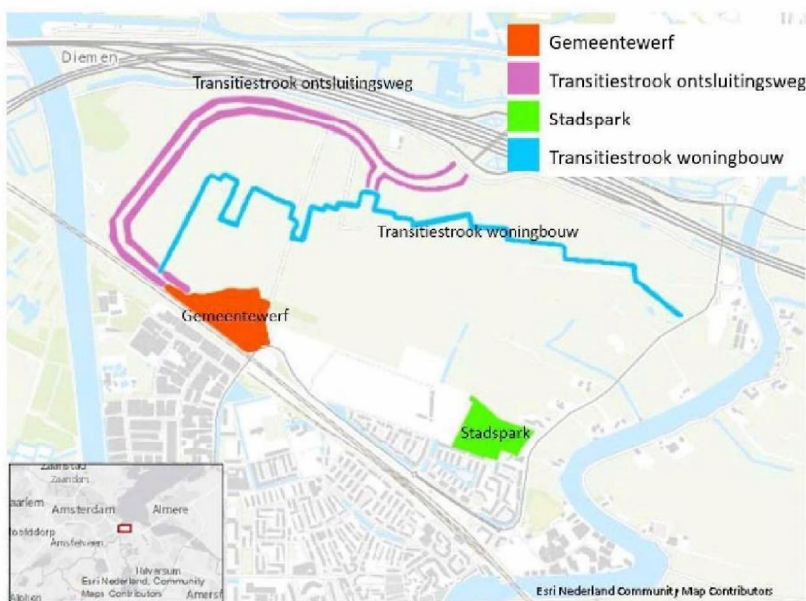
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Onderzoeken mei 2019	3

INLEIDING

1.1 Aanleiding

In de Bloemendalerpolder wordt een nieuwe woonwijk gerealiseerd, genaamd 'Weespersluis'. Weespersluis wordt een ruim woonlandschap voor 2.750 woningen en wordt aangelegd in de gemeente Weesp. In het kader van dit ontwikkelingsproject, zijn reeds twee ontheffingen voor de Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd en goedgekeurd. Het gaat enerzijds om een ontheffing voor de realisatie van de woningen binnen het plangebied en anderzijds een ontheffing voor uitvoering van de natuurcompensatie (RUD17.213991 en RUD17.222616). De begrenzing van de percelen die binnen deze genoemde ontheffingen vallen, sluiten echter niet geheel op elkaar aan. Een aantal locaties waar in het kader van dit ontwikkelingsproject werkzaamheden gaan plaatsvinden vallen daarmee buiten de begrenzing van de goedgekeurde ontheffingen. Het betreft in totaal vier locaties (afbeelding 1.1). Voor deze locaties wordt daarom een aanvulling op de reeds verleende ontheffing RUD17.213991 aangevraagd. In het kader van deze aanvulling is inzicht nodig in de aanwezige beschermde natuurwaarden op ieder van deze locaties en de mogelijk negatieve effecten hierop als gevolg van het voornemen. Deze informatie wordt achterhaald middels een ecologische quickscan. Onderliggend document betreft de quickscan voor locatie **Gemeentewerf** (oranje in afbeelding 1.1).

Afbeelding 1.1 Overzicht van de vier locaties waarvoor een ecologische quickscan wordt opgesteld in het kader van de aanvulling van de ontheffing

1.2 Doel

Het doel van deze quickscan is om te toetsen:

- welke effecten de werkzaamheden hebben op:
 - beschermde soorten in het kader van de Wnb;
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (ontheftings- en/of vergunningaanvraag in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de planlocatie en de geplande werkzaamheden.

Hoofdstuk 3 beschrijft het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving. Hoofdstuk 4 betreft de effectenbeoordeling voor soortenbescherming. Hierin wordt nagegaan welke beschermde natuurwaarden in en nabij de planlocatie aanwezig zijn en wat de effecten van het voornemen hierop zijn. Hoofdstuk 5 betreft een overzicht van de belangrijkste conclusies uit deze ecologische quickscan. In hoofdstuk 6 is ten slotte de geraadpleegde literatuur weergegeven.

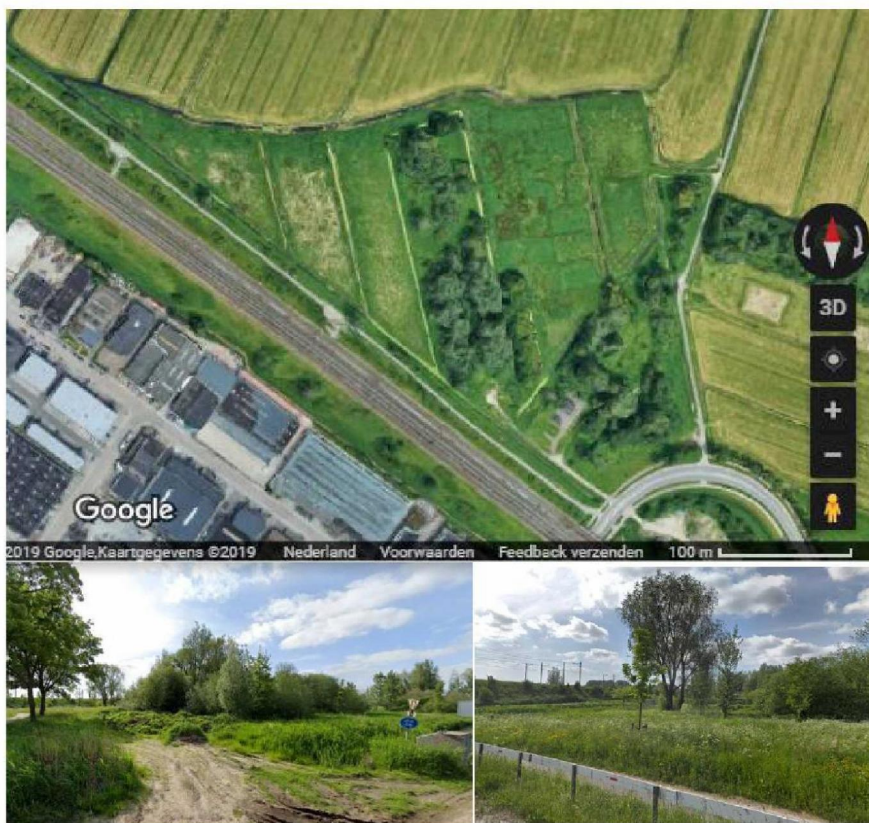
2

PLANLOCATIE & VOORNEMEN

2.1 Beschrijving planlocatie

Het plangebied voor de woonwijkontwikkeling is gelegen in de gemeente Weesp in de provincie Noord-Holland. De planlocatie Gemeentewerf, onderwerp van deze quickscan, bevindt zich in het westelijk deel van het plangebied ten westen van de (Oude) Papelaan. Deze locatie strekt zich over een oppervlakte van circa 7,4 ha. De vegetatie bestaat voor het overgrote deel uit een door pitrus (*Juncus effusus*) gedomineerde grasland. Het grasland aan de westzijde van de planlocatie wordt als weiland beheerd. Langs de (Oude) Papelaan en langs het spoor werden recent bomen gekapt. Hier heeft zich een ruigtevegetatie ontwikkeld. Verder zijn lokaal restanten van een bos te vinden. Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van de hier beschouwde planlocatie.

Afbeelding 2.1 Impressie van de planlocatie [lit. 1]

2.2 Beschrijving voornemen

De geplande ontwikkelingen binnen de planlocatie Gemeentewerf gaan uit van het aanleggen van (een deel van) de ontsluitingsweg en het bouwen van woningen. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden worden de bomen op de locatie gekapt (dit is inmiddels reeds uitgevoerd). Verder wordt om de beoogde ontwikkelingen mogelijk te maken de grond op deze locatie voorbelast door zand aan te brengen op het huidige maaiveld. Dit is noodzakelijk vanwege de (slechte) grondgesteldheid. Nadat de ondergrond stabiel is zal er een zandlaag aanwezig zijn waarop zowel de ontsluitingsweg kan worden aangelegd als waarop de woningen kunnen worden gebouwd en omliggende openbare ruimte kan worden ingericht.

TOETSINGSKADER

3.1 Wnb - Soortenbescherming

Onder de Wnb bestaat de soortenbescherming uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor VR-soorten (artikel 3.1), HR-soorten (artikel 3.5) en 'andere soorten' (artikel 3.10). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, toegelicht.

VR-soorten

Het beschermingsregime voor VR-soorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de VR. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied.

Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen (Wnb artikel 3.1, lid 1 tot en met 4):

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (Wnb artikel 3.1, lid 5). Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Wnb. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een ontheffing in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Wnb zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn er in vier verschillende categorieën:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld: steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

HR-soorten

Het beschermingsregime voor HR-soorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de HR, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor planten heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de HR of bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Voor deze dieren en planten van de HR gelden de volgende verbodsbepalingen (Wnb artikel 3.5, lid 1 tot en met 5):

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'andere soorten' heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wnb. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de VR- en HR om, nationaal beschermd worden.

Voor deze soorten gelden de volgende Verbodsbepalingen (Wnb artikel 3.10, lid 1a tot en met 1c):

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de Wnb is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingsaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een ontheffing van de Wnb nodig.

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wnb is de zorgplicht beschreven: 'Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Een ieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevergd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden'. De zorgplicht geldt altijd.

4

SOORTENBESCHERMING

4.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde Flora en Fauna in of rondom de planlocatie vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een soortgericht veldonderzoek uitgevoerd. De bureaustudie bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor was, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van en als aanvulling op de bureaustudie is door een ecooloog van Els & Linde een soortgericht veldbezoek uitgevoerd in mei 2019. Hierbij werd een globale habitatscan uitgevoerd en werden toevallige waarnemingen van soorten genoteerd. Daarnaast werd in 2019 soortgericht onderzoek uitgevoerd naar marters, heikikker, rugstreeppad en platte schijfhoren (voor aanvullende informatie over dit onderzoek wordt verwezen naar bijlage I).

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, de resultaten van de bureaustudie en het veldbezoek (inclusief de soortgerichte onderzoeken) is bepaald of beschermde soorten habitat kunnen vinden in en nabij de planlocatie en of daar nader onderzoek voor nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoring gevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Wnb.

4.2 Resultaten per soortgroep

4.2.1 Flora

Bureaustudie

Op basis van de NDFF-database [lit. 4] zijn in de afgelopen tien jaar in de nabijheid van de planlocatie geen waarnemingen bekend van onder de Wnb-beschermde flora.

De meeste onder de Wnb-beschermde flora zijn zeldzaam tot zeer zeldzaam en komen voor in zeer specifieke biotopen. Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb-beschermde Flora lokaal kunnen voorkomen zijn loof- en naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbemeste riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige blauwgraslanden, in duinvalleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat. Deze soorten zijn te vinden op rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren.

Veldbezoek

In de strook langs de (Oude) Papelaan en het spoortalud werden recent de bomen gekapt. Ten tijde van het veldbezoek had de vegetatie zich hier nog niet hersteld en lagen deze stroken erbij als verruigde kapvlakken. Het overige gebied bestaat voor een belangrijk deel uit een veld waar pitrus (*Juncus effusus*) dominant aanwezig is. Dit impliceert nutriëntrijke condities. Het westelijk deel van de planlocatie is opgemaakt uit enkele weilanden.

Tijdens het veldbezoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde flora aangetroffen. Deze worden binnen de planlocatie ook niet verwacht. Het ontbreekt er aan geschikt biotoop (bijvoorbeeld natte, voedselarme, zwak zure grond, natte, zwak zure veen- of kleibodem, jonge wilgenbossen, dennenbossen of akkers) en geschikt substraat (stenen, leem, klei, humus, löss, muren) voor deze soorten. Het nutriëntrijk en homogeen karakter van de graslanden, weilanden en oevers binnen de planlocatie is hiervoor niet geschikt.

Effecten & conclusies

Het voorkomen van onder de Wnb-beschermde flora in en rond de planlocatie is als gevolg van de afwezigheid van geschikt biotoop uit te sluiten. Hierdoor zijn negatieve effecten op beschermde plantensoorten uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Bureau studie

Op basis van de NDFF-database [lit. 4] zijn in de omgeving van de planlocatie in de afgelopen tien jaar waarnemingen bekend van verschillende algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals woelmuizen, haas en ree. Voor het verstoren van deze bijlage A-soorten geldt binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling.

Daarnaast zijn enkele waarnemingen bekend van de wezel en hermelijn in de Bloemendalerpolder. Deze soorten staan momenteel niet op de lijst van vrijgestelde soorten. Dit omdat de gunstige staat van instandhouding van deze soorten onvoldoende vaststaat.

De biotoopeisen van deze niet-vrijgestelde soorten zijn in onderstaand kader beschreven [lit. 5].

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hollen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt.

Hermelijn

De hermelijn komt in alle habitats voor, van open plekken, in bossen, houtwallen, duinen, akkers tot vochtig terrein. De enige voorwaarde is dat er voldoende dekking aanwezig is. De soort is dan ook aanwezig in heel het vasteland van Nederland en op Texel. De hermelijn leeft in een hol, meestal een oud mollenest of konijnenhol en verplaatst zich meestal langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes, oeverlijnen, et cetera. Ook maakt hij hierbij geregeld gebruik van hollen van andere dieren. Een hol of gang moet een doorsnede hebben van 5 cm.

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor: daar kunnen ze tussen stobalen en op hooizolders warm blijven, en muizen en ratten bemachtigen.

In 2017 is in het plangebied voor de woonwijkontwikkeling een soortgericht onderzoek uitgevoerd naar deze drie martersoorten [lit. 6]. Hierbij werd onder meer de het pitrusveld van de planlocatie - dat toen als het meest optimale habitat werd beschouwd - onderzocht. Voor dit onderzoek werden sporenbuizen uitgezet en is een mostela geplaatst. Op basis van dit onderzoek werd in 2017 de aanwezigheid van wezel binnen/nabij

de planlocatie aangetoond. In 2019 werd dit onderzoek herhaald, waarbij specifiek werd gekeken naar de functie van de hier beschouwde planlocatie voor marters.

Veldbezoek

De planlocatie, bestaande uit open graslanden, lokale ruigte en enkele bosrestanten, biedt een geschikt biotoop voor verschillende algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel en algemeen voorkomende muissoorten zoals veldmuis en bosmuis.

De aanwezigheid van open weilanden en grasland afgewisseld met bosrestanten die beschutting bieden, maken de locatie daarnaast geschikt als onderdeel van het habitat voor marters zoals wezel, hermelijn en bunzing. Ook de wijdere omgeving van de planlocatie is geschikt als habitat voor deze soorten. Denk daarbij aan het bos grenzend aan de Kanaaldijk Oost en het kleinschalig landschap met sloten en struwelen langs Kanaaldijk West.

In 2019 is aanvullend een soortgericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van wezel, hermelijn en bunzing in en nabij de planlocatie. Binnen de planlocatie zijn voor een periode van vier weken een aantal sporenbuizen uitgezet. In totaal zijn zes buizen voor wezel/hermelijn en zes buizen voor de bunzing uitgezet. In één van de sporenbuizen zijn prenten van de wezel waargenomen. De hermelijn en bunzing zijn niet waargenomen tijdens het onderzoek, noch zijn er sporen aangetroffen van deze soorten. De resultaten van het soortgericht onderzoek uit 2019 bevestigen de conclusies van het onderzoek uit 2017.

Effecten & conclusies

Het voorkomen van verschillende algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten (bijlage A Wnb) binnen het plangebied is op basis van de aanwezige biotopen en de ligging van de planlocatie niet uit te sluiten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor artikel 3.10 van de Wnb (doden van dieren of beschadigen/vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen) in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ingrepen. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten is niet nodig. Wel is te allen tijde de zorgplicht van kracht.

Binnen het plangebied is het voorkomen van de wezel aangetoond, de aanwezigheid van de hermelijn is op basis van eerdere onderzoeken niet uit te sluiten (dit betreft specifiek een waarneming van een hermelijn noordelijk van de planlocatie uit 2014).

Als gevolg van de werkzaamheden wordt een deel van het (potentieel) biotoop van deze marters vernield en bij de bouwwerkzaamheden gaat tevens een deel van het biotoop verloren. Het gaat dan voornamelijk om foerageergebied voor deze soorten (struweel, open grasland, weilanden).

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is daarom een ontheffing van de Wnb nodig. Negatieve effecten op deze soortgroep worden gecompenseerd door natuurontwikkeling in het natuurcompensatiegebied ten noorden van de woonvelden, waardoor een hogere populatiedichtheid ontstaat.

4.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF-database [lit. 4] zijn in de afgelopen tien jaar in de nabijheid van de planlocatie verschillende waarnemingen bekend van vleermuizen, met name gewone dwergveermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. Ermond en Brandjes (2014) en Els & Linde (2017) [lit. 6, 7] voerden in een eerdere fase van dit project reeds een inventarisatie uit naar de aanwezigheid van vleermuizen in de gehele Bloemendalerpolder. De resultaten van dit onderzoek toonden aan dat er een migratieroute van de ruige dwergvleermuis aanwezig is langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Verder werden vooral in het zuiden en het westen van het plangebied foeragerende individuen van gewone dwergvleermuis waargenomen. De rosse vleermuis werd overvleegend waargenomen.

De biotoopeisen van deze zijn in onderstaand kader beschreven [lit. 8].

Gewone dwergvleermuis

(Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Systematisch zoeken naar winterslapende dieren is daardoor moeilijk. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden. Gewone dwergvleermuizen jagen in gesloten tot halfopen landschap. Ze jagen in de beschutting van opgaande elementen in groene bebouwde omgeving, langs kanalen, vaarten, in tuinen en parken met vijvers, in lanen, tussen boomkruinen, boven open plekken in bos, langs de bosrand (vooral oude voedselrijke loofbossen), straatlantaarns, in en langs lanen, bomenrijen, singels, houtwallen en holle wegen. Waterpartijen en beschutte oevers zijn favoriet als jachtgebied.

Ruige dwergvleermuis

Uit het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. Twee Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Als winterverblijf zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend. Ruige dwergvleermuizen jagen in vooral half open bosrijk landschap. Ze jagen in een relatief snelle rechtlijnige vlucht in lange banen, op 2 tot 5 m hoogte, op enige afstand van de vegetatie. Vaak jagen ruige dwergvleermuizen langs bosranden, door lanen, boven open plekken in bos en langs houtwallen. Waterpartijen en beschutte oevers in voedselrijke gebieden vormen een belangrijk aspect van het biotoop. Ze jagen ook graag bij straatlantaarns, maar bebouwing en open gebied zijn minder in trek.

Rosse vleermuis

Kraamkolonies zijn hoofdzakelijk bekend uit laaggelegen gebieden in Noord-Duitsland en Nederland. De rosse vleermuis is in West-Europa een uitgesproken boom bewonende soort. Zowel solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen, als dieren in winterslaap gebruiken boomholten als onderkomen. In Midden-Europa staat de rosse vleermuis bekend als een trekkende soort. De rosse vleermuis jaagt vooral boven water en moerassige gebieden en jaagt ook wel bij straatverlichting.

Veldbezoek

De combinatie van het open grasland- en weidelandschap van de planlocatie en de bosrestanten (luwte) maken de locatie en haar directe omgeving (matig) geschikt als foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten zoals gewone en ruige dwergvleermuis. In de bredere omgeving van de planlocatie zijn daarnaast verschillende (beter) geschikte foerageergebieden aanwezig in de vorm van bosranden en boomsingels (bijvoorbeeld langs de Kanaaldijk Oost), hagen en struwelen.

Het Amsterdam-Rijnkanaal, ten westen van de planlocatie, vormt een lijnvormige verbinding door het landschap. Het kanaal en de aangrenzende boomsingels op de oevers kunnen dienst doen als begeleidend element voor overvliegende vleermuizen (vliegroute). Binnen de grenzen van de planlocatie zelf zijn echter geen dergelijke rechtlijnige, verbindende elementen aanwezig welke gebruikt kunnen worden voor een vleermuisvliegroete. De planlocatie is te open. Het voorkomen van een vliegroute kan hier dan ook worden uitgesloten.

Verder is van geschikte verblijfplaatsen voor gebouw bewonende dan wel boom bewonende vleermuizen in of direct nabij de planlocatie geen sprake. Binnen de planlocatie zijn geen geschikte gebouwen (bijvoorbeeld met loszittende dakpannen, gaten in de dakstructuur, ventilatiegaten of een toegankelijke spouwmuur) of bomen (bijvoorbeeld met spechtenholten of holten in ingerotte takstompen) aanwezig. Het voorkomen van vleermuisverblijfplaatsen kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

Effecten & conclusies

Op basis van de NDFF-database en de resultaten van soortgerichte inventarisaties is bekend dat soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis voorkomen in en nabij de planlocatie.

Vlieg- en foerageergebied

De planlocatie biedt een matig geschikt foerageergebied voor vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. In de ruimere omgeving van de planlocatie zijn echter verschillende (beter) geschikte alternatieve foerageergebieden aanwezig. Van een essentieel onderdeel van het leefgebied voor vleermuizen is hier dan ook geen sprake. Ook van potentiële vliegroutes is binnen de grenzen van de planlocatie geen sprake. Een aantasting van essentieel vlieg- of foerageergebied als gevolg van het voornemen is niet aan de orde. Vervolgstappen ten aanzien van de Wnb zijn niet nodig. Wel geldt de zorgplicht.

Verblijfplaatsen

Gezien de afwezigheid van geschikte gebouwen of bomen in of direct nabij de planlocatie, is het voorkomen van verblijfplaatsen voor vleermuizen op voorhand uit te sluiten. Van een aantasting of vernietiging van vaste verblijfplaatsen is zodoende geen sprake. Vervolgstappen zijn niet nodig.

4.2.4 Vogels

Bureaustudie

In de afgelopen tien jaar werden in de ruimere omgeving van de planlocatie verschillende algemeen voorkomende broedvogelsoorten waargenomen. Verder zijn er binnen het plangebied twee jaarrond beschermde nesten bekend.

Veldbezoek

De kapvlakte en het pitrusveld zijn weinig geschikt als nestgelegenheid voor vogels. Hoewel tijdens het veldbezoek geen nesten van weidevogels werden waargenomen, is de aanwezigheid van broedparen hier niet uit te sluiten.

Waarnemingen van soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, werden tijdens het veldbezoek niet gedaan. De buizerd en havik zijn bekend van andere locaties binnen de Bloemendalerpolder. Nesten van deze soorten in of direct nabij de planlocatie werden niet vastgesteld. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten binnen of rondom de planlocatie kan worden uitgesloten.

Effecten & conclusies

Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1 Wnb). Binnen de planlocatie zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen en deze zijn hier ook niet te verwachten. Een vernietiging of aantasting van dergelijke nesten is dan ook niet aan de orde.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Bureau studie

Op basis van de NDFF-database [lit. 4] zijn in de afgelopen tien jaar in de Bloemendalerpolder waarnemingen bekend van twee onder de Wnb-beschermde amfibiesoorten. Het gaat om heikikker en rugstreeppad.

Wat betreft reptielsoorten zijn in deze omgeving waarnemingen bekend van de ringslang. De ringslang werd waargenomen aan de westzijde van de Bloemendalerpolder. Overige onder de Wnb-beschermde reptielsoorten werden in de omgeving van de planlocatie in de afgelopen tien jaar niet waargenomen.

In 2018 is door de Stichting Flora en Faunabescherming een inventarisatie uitgevoerd in het bosje van de planlocatie [lit. 9]. De auteur heeft hierbij de aanwezigheid van de rugstreeppad, heikikker en ringslang op de locatie aangetoond.

De biotoopeisen van deze soorten zijn in onderstaand kader beschreven [lit. 10].

Heikikker

De heikikker heeft een zeer duidelijke voorkeur voor de landschapstypen heide, hoogveen, laagveen en half natuurlijk grasland. Ook wordt de soort gemeld uit bos en struweel, een belangrijke habitat voor de populaties uit de Vijfheerenlanden en het Kromme Rijngebied. De heikikker is duidelijk een cultuur vliedende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. De heikikker blijkt, in vergelijking tot bijvoorbeeld de bruine kikker, een vennensoort bij uitstek. Daarnaast komt de soort voor in kleine geïsoleerde wateren en in sloten (in laagveen, klei-op-veen en komkleigebieden). In rivier begeleidende wateren (kleiputjes) wordt de soort alleen langs de Nederrijn/Lek aangetroffen.

Rugstreeppad

De rugstreeppad komt voor in open, zandige gebieden zoals duinen, open rivieroever, stuifzanden en heidevelden. Ook op industrieterreinen, militaire oefenterreinen en in zandgroeven. Ze hebben een voorkeur voor dynamische milieus en verschijnen vaak als eerste in nieuw ontstane biotopen als afgravingen en opgespoten land. Een echte pionierssoort. Voor de voortplanting worden meestal ondiepe, vegetatiearme, tijdelijke kleine wateren gebruikt.

Ringslang

De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats. Deze liggen veelal op zandgronden en op de overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden. Grote oppervlaktes laag gelegen, nat gebied worden gemeden, omdat de soort daar vaak niet alle stadia van zijn levenscyclus kan doorlopen. Met name de ontwikkeling van de eieren en de overwintering vormen in polders een probleem. Ringslangen zonnen vaak op dijken in de buurt van water, waar ze jagen op voornamelijk amfibieën en soms andere gewervelde dieren waaronder vissen.

Veldbezoek

Door de aanwezigheid van ondiepe, beschoeiende sloten is lokaal binnen de planlocatie geschikt habitat aanwezig voor een aantal algemeen voorkomende amfibiesoorten zoals bastaardkikker en kleine watersalamander. Tijdens het veldonderzoek zijn waarnemingen gedaan van onder de Wnb-beschermde amfibie- of reptielsoorten. Op basis van dit onderzoek is binnen de grenzen van de planlocatie zowel de aanwezigheid van rugstreeppad als heikikker aangetoond.

Tijdens de veldbezoeken zijn geen ringslangen waargenomen. Desondanks wordt het zeer waarschijnlijk geacht dat de ringslang, die in de bredere omgeving van de planlocatie werd vastgesteld, gebruik maakt van de Bloemendalerpolder en daarmee ook de hier beschouwde planlocatie. Het gebied wordt gebruikt als jachtgebied en als stapsteen tussen de verschillende leefgebieden. De Bloemendalerpolder is daarmee onderdeel van de metapopulatie van de ringslang.

Effecten & conclusies

De aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibiesoorten binnen de planlocatie zoals de bastaardkikker en kleine watersalamander (beide bijlage A-soorten), is op basis van waarnemingen niet aangetoond. Voor deze soorten geldt tevens een vrijstelling voor artikel 3.10 van de Wnb (doden van dieren of beschadigen/vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen) in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ingrepen. Wel geldt de zorgplicht.

Op basis van soortgericht onderzoek is aangetoond dat ook de niet-vrijgestelde onder de Wnb-beschermd amfibiesoorten heikikker en rugstreeppad voorkomen binnen de grenzen van de planlocatie. Verder is het mogelijk dat ook in de uitvoeringsfase van de hier beschouwde werkzaamheden tijdelijk nieuw geschikt habitat voor rugstreeppadden wordt gecreëerd. Zo wordt de grond plaatselijk kaal gemaakt (open, vergraafbare bodem), vormen zich ondiepe poelen in de bandensporen van de werktuigen (voortplantingswater) en wordt werk materiaal zoals hout en platen op het werkterrein opgeslagen (schuilplaatsen). De rugstreeppad is een zeer mobiele soort die makkelijk enkele kilometers van het huidige leefgebied kan opduiken op zoek naar dergelijke dynamische milieus. Als gevolg van de geplande werkzaamheden gaat (tijdelijk) geschikt habitat voor deze soorten verloren (ondiepe sloten, open akkers, vergraafbare bodem). Voor de vernietiging van leefgebied van deze soorten is een ontheffing van de Wnb nodig. Negatieve effecten op deze soortgroep worden verder gecompenseerd door natuurontwikkeling in het natuurcompensatiegebied ten noorden van de woonvelden.

Overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb is te voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen. Hierbij kan gedacht worden aan:

- het plaatsen van paddenschermen rondom de (plan)locatie waar werkzaamheden uitgevoerd gaan worden (plastiek scherm met hoogte van 50 cm boven grond en 10 cm onder grond) om te voorkomen dat heikikkers of rugstreeppadden het gebied gaan bevolken;
- het plaatsen van emmers aan de binnenzijde van het paddenscherm om eventuele heikikkers of rugstreeppadden die binnen de begrenzing van de werkzaamheden aanwezig zijn op te vangen en uit te plaatsen buiten invloedssfeer.

Deze maatregelen dienen uitgevoerd te worden onder begeleiding van een deskundig ecoloog. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is een ontheffing van de Wnb nodig.

Op basis van het aanwezige biotoop is tevens aannemelijk dat de ringslang voorkomt in (de nabijheid van) de planlocatie. De aanwezigheid van sloten, oevervegetatie, ruigten en bosrestanten op deze locatie is aantrekkelijk voor deze soort. De soort kan foerageren in de verschillende sloten. De ringslang maakt in het kader van overwintering gebruik van de talud van de spoordijk buiten de planlocatie. De planlocatie vormt mogelijk een belangrijke stapsteen binnen het verspreidingsgebied van de ringslang. Ook voor deze soort geldt dat de werkzaamheden kunnen resulteren in vernietiging van (mogelijk essentieel) habitat van de soort. Negatieve effecten op deze soort als gevolg van het voornemen zijn daarmee niet uit te sluiten. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is daarom een ontheffing van de Wnb nodig. Negatieve effecten op deze soortgroep worden gecompenseerd door natuurontwikkeling in het natuurcompensatiegebied ten noorden van de woonvelden.

4.2.6 Vissen

Bureaustudie

Volgens de NDFF-database [lit. 4] zijn in de afgelopen tien jaar geen waarnemingen bekend van onder de Wnb-beschermd vissoorten in of nabij de planlocatie.

Binnen de HR zijn alleen de vissoorten houting en steur beschermd. Dit zijn beiden trekvis van grote wateren (zee, rivieren). Deze soorten migreren doorgaans door diep en open water. Binnen het soortenbeschermingsregime 'Andere soorten' zijn alleen de vissoorten beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal en grote modderkruiper beschermd. Dit zijn soorten van zuurstofrijke, schone en

stromende wateren (beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal) of verlandende wateren (grote modderkruiper).

Veldbezoek

Binnen de planlocatie is geen geschikt habitat aanwezig voor onder de Wnb-beschermden vissoorten (zuurstofrijk, schoon stromend water of verlandende wateren, grote rivieren, et cetera). De aanwezige waterlopen zijn smal, rechtgetrokken, eerder nutriëntrijke sloten met een zeer steile en tevens beschoeide oever en zeer beperkte oevertvegetatie.

Effecten & conclusies

Bij gebrek aan geschikt habitat is het voorkomen van onder de Wnb-beschermden vissoorten binnen de planlocatie uitgesloten. Negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van het voornemen zijn daarmee uitgesloten. Vervolgstappen zijn niet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

4.2.7 Vlinders; libellen en andere ongewervelden

Bureau studie

Op basis van de NDFF-database [lit. 4] zijn in de omgeving van de planlocatie in de afgelopen tien jaar geen waarnemingen bekend van onder de Wnb-beschermden ongewervelden.

Onder de Wnb-beschermden dagvlinders, libellen of andere ongewervelden komen vooral in leefgebieden voor waar hun biotoop nog grotendeels intact is. Dit betreffen veelal zeer specifieke soorten habitats waar de betreffende soort zijn levenscyclus volledig kan doorlopen. De leefgebieden van onder de Wnb-beschermden ongewervelden liggen dan ook vooral binnen en rondom natuurgebieden. Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb-beschermden ongewervelden lokaal kunnen voorkomen zijn droge en schrale kalkgraslanden, vochtige bossen in het oosten van het land en Zuid-Limburg, in blauwgraslanden, kruidenrijke heidevelden, vochtige duinvalleien en duingraslanden, kapvlakten in droog en oud eikenbos, wilgenbroekbos in beekdalen, voedselarme tot matig voedselrijke verlandende wateren met een dichte krabbenscheervegetatie (petgaten), hoogveentjes omgeven door bos en gebufferde vennen, en langs zuurstofrijke bovenlopen van beken.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van onder de Wnb-beschermden vlinders, libellen of andere ongewervelden. Er is binnen de planlocatie geen geschikt habitat aanwezig voor onder de Wnb-beschermden vlinders, libellen of andere ongewervelden. Het ontbreekt er aan schrale vochtige biotopen, moerassen, bosranden en/of bloemrijke graslanden. Ook worden waardplanten van de beschermde soorten dagvlinders (denk bijvoorbeeld aan blauwe knoop en duifkruid (moerasparelmoervlinder), grote pimpel (donker pimpelblauwtje), zwenkgras, hondstarwegras en struisriet (zilverstreephooibeestje)), niet gevonden in intensief beheerde akkers en weilanden.

In de sloten was op het moment van het uitvoeren van het onderzoek geen tot beperkte watervegetatie aanwezig, hierdoor zijn geen platte schijfhoren aangetroffen. Andere, niet beschermde waterslakken, zijn wel aangetoond.

Effecten & conclusies

Middels waarnemingen is de aanwezigheid van de onder de Wnb-beschermden platte schijfhoren op de planlocatie niet aangetoond. Tijdens het uitgevoerde veldonderzoek was ook het habitat ongeschikt voor de platte schijfhoren (het vrijwel ontbreken van watervegetatie). Vanwege onderzoeken vanuit de rest van de Bloemendalerpolder is echter niet uit te sluiten dat ook in sloten binnen de planlocatie op een bepaald moment platte schijfhoren aanwezig zijn.

Wanneer de sloten in het kader van het voornemen worden gedempt kunnen platte schijfhoren worden verstoord en/of gedood. Daarnaast wordt door de demping van de sloten (essentieel) habitat vernietigd. Dit betreffen overtredingen van verbodsbepalingen van de Wnb.

Als mitigerende maatregel dient binnen de sloten die in het kader van het voornemen worden gedempt, de soort te worden afgevangen en te worden verplaatst naar geschikte overblijvende watergangen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Hiermee dient zo veel mogelijk te worden voorkomen dat de soort wordt gedood. Deze maatregelen dienen uitgevoerd te worden onder begeleiding van een deskundig ecoloog. Voor het uitvoeren van de beoogde werkzaamheden en de mitigerende maatregel(en) is een ontheffing van de Wnb nodig.

5

SAMENVATTING

5.1 Effecten op beschermde soorten

In de onderstaande tabel zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

Tabel 5.1 Samenvattende tabel

Soortgroep	Beschermde soorten in de planlocatie of directe omgeving aanwezig?	Kans op overtreding verboden Wnb?	Gevolgen?	Ontheffing aanvragen Wnb?
flora	nee	nee	geen, wel zorgplicht	nee
grondgebonden zoogdieren	ja, voorkomen van algemeen voorkomende soorten zoals egel, bosmuis en veldmuis is niet uit te sluiten	nee	geen, wel zorgplicht	nee
	ja, voorkomen van de wezel is aangetoond en het voorkomen van de hermelijn is niet uit te sluiten	ja	compensatie door verbetering biotoop (er wordt meer dan 100 ha compensatiegebied gerealiseerd)	ja
vleermuizen	ja, aanwezigheid van (foeragerende) gewone- en ruige dwergvleermuizen en de rosse vleermuis in de nabijheid van de planlocatie is niet uit te sluiten	nee, de planlocatie vormt geen essentieel onderdeel van het leefgebied. Tevens zijn in de omgeving voldoende (beter geschikte) alternatieven aanwezig	geen, wel zorgplicht	nee
vogels	nee	nee	geen	nee
amfibieën & reptielen	de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibiesoorten zoals de bastaardkikker en de kleine watersalamander	nee	geen, wel zorgplicht	nee

Soortgroep	Beschermde soorten in de planlocatie of directe omgeving aanwezig?	Kans op overtreding verboden Wnb?	Gevolgen?	Ontheffing aanvragen Wnb?
	ja, voorkomen van heikikker en rugstreeppad is aangetoond	ja, habitat wordt vernietigd en individuele dieren worden verstoord	ja, verstoring is te voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen. Hierbij kan gedacht worden aan: - het plaatsen van paddenschermen; - plaatsen van emmers aan de binnenzijde van het paddenscherm; - afvangen en uitplaatsen buiten invloedssfeer. negatieve effecten op deze soortgroep worden verder gecompenseerd door natuurontwikkeling in het compensatiegebied langs de woongebieden	ja, een ontheffing is nodig voor het vernietigen (tijdelijk) habitat van deze soorten en voor het verplaatsen van de soorten ter voorkoming van verstoring voorafgaand aan de werkzaamheden
	ja, voorkomen van ringslang is niet uit te sluiten	ja, habitat (en stapsteengebied) wordt vernietigd	ja, negatieve effecten op deze soortgroep worden gecompenseerd door natuurontwikkeling in het compensatiegebied langs de woongebieden	ja, een ontheffing is nodig voor het vernietigen van habitat
vissen	nee	nee	geen, wel zorgplicht	nee
dagvlinders, libellen en overige ongewervelde	ja, de aanwezigheid van de platte schijfhoren is op deze locatie niet uit te sluiten	ja, door het dempen van watergangen worden dieren verstoord/gedood en wordt er mogelijk habitat vernietigd	ja, verstoring/doding dient te voorkomen door het treffen van mitigerende maatregel in de vorm van het afvangen van de soort. Vernietiging van habitat wordt gecompenseerd door natuurontwikkeling in het compensatiegebied langs de woongebieden	ja, een ontheffing is nodig voor het vernietigen van habitat van deze soorten en voor het verplaatsen van de soorten ter voorkoming van verstoring/doding voorafgaand aan de werkzaamheden

5.2 Nodige vervolgstappen

Op basis van deze ecologische quickscan is beoordeeld dat voor de planlocatie **Gemeentewerf** een aanvulling op de bestaande ontheffing nodig is voor volgende soorten:

- grondgebonden zoogdieren: wezel en hermelijn;
- amfibieën: heikikker en rugstreeppad;
- reptielen: ringslang;
- ongewervelden: platte schijfhoren.

Dit zijn dezelfde soorten waarvoor reeds een ontheffing is verleend (RUD17.213991).

LITERATUUR

- 1 Google streetview, geraadpleegd op 3 juni 2019.
- 2 www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/, geraadpleegd op 3 juni 2019.
- 3 RHO(2016). Weesp -Bloemendalerpolder voormalig grondgebied Muiden - Bijlagen bij de toelichting van het bestemmingsplan, NL.IMRO.0457.BPBloemui-vg01, Rotterdam.
- 4 NDFF-ecogrid-database, geraadpleegd op 3 juni 2019.
- 5 www.Zoogdierenvereniging.nl, geraadpleegd op 3 juni 2019.
- 6 P.J.H. van der Linden, I. Janssen (2017). Inventarisatie Bloemendalerpolder te Weesp, in opdracht van GEM Bloemendalerpolder CV, Els & Linde B.V., Hilversum.
- 7 Emond, D. & G.J. Brandjes (2014) Veldonderzoek 2014. Bloemendalerpolder, Weesp. Bureau Waardenburg.
- 8 www.Vleermuis.net, geraadpleegd op 3 juni 2019.
- 9 Graaf, B. de & C.T. de Graaf (2018) Inventarisatie *Epidalea calimata* (rugstreeppad), *Rana arvalis* (heikikker) & *Natrix natrix* (ringslang) in houtopstanden langs de Oude Papelaan in de Bloemendalerpolder 2018. Stichting Flora & Fauna bescherming.
- 10 www.ravon.nl, geraadpleegd op 3 juni 2019.
- 11 Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12.
- 12 Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12.
- 13 Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12.
- 14 Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Triton Natuur.
- 15 Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Holland zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- 16 Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009.
- 17 Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.
- 18 Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- 19 Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- 20 Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- 21 Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- 22 www.provincienoordholland.nl.
- 23 www.waarneming.nl.

Bijlage(n)

BIJLAGE: ONDERZOEKEN MEI 2019

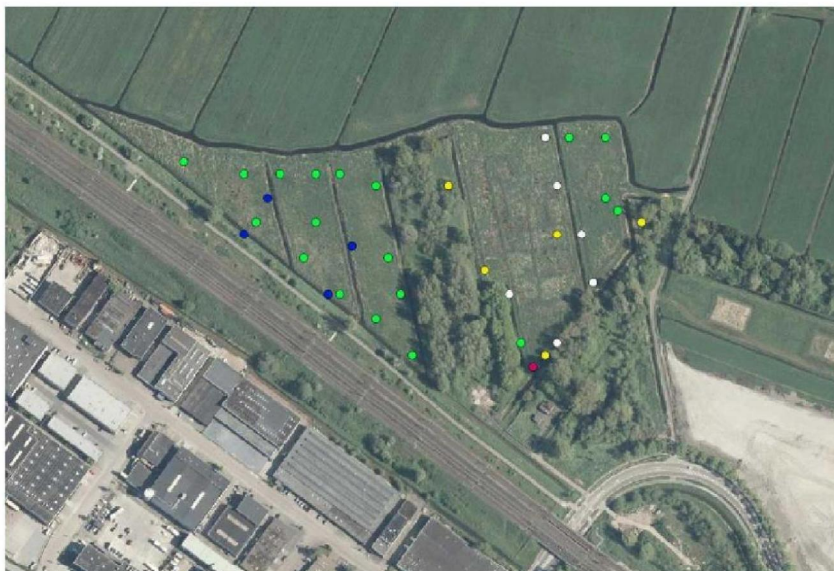
Op 1 mei 2019 en 8 mei 2019 is een algemeen oriënterend onderzoek uitgevoerd binnen de planlocatie.

Tabel 1.1 Weerstatistieken mei 2019 (KNMI)

	02-05	03-05	04-05	06-05	07-05	08-05	18-05
temperatuur (°C), minimum	2,6	4,8	2,7	2,9	1,1	1,9	9,0
temperatuur (°C), maximum	14,2	11,1	10,2	11,7	11,4	12,7	21,1
neerslag (mm)	5,1	2,4	0,9	0,6	0,1	0,2	0
windsnelheid	3	3	4	4	3	3	3

Tijdens dat veldbezoek is beoordeeld welke habitats aanwezig zijn binnen het gebied en of er op basis daarvan beschermde soorten verwacht kunnen worden. Op basis van het oriënterend onderzoek en op basis van het in het verleden uitgevoerde onderzoek is besloten op de planlocatie een (extra) inventarisatie uit te voeren naar de wezel, hermelijn, bunzing, heikikker, rugstreeppad en platte schijf horen. De uitgevoerde onderzoeken per soort worden hieronder beschreven.

Afbeelding 1.1 Overzichtskaat uitgevoerde onderzoeken

spoorbuizen 2019 (geel), spoorbuizen 2017 (wit), mostela (rood), steekproef platte schijfhoren (blauw) en tapijttegels (groen)

Marteronderzoek

In de handreiking wezel, hermelijn en bunzing (RUD, 2017) staat beschreven op welke wijze de marters onderzocht kunnen worden: wildcamera's (evt. met lokmiddelen) of spoorbuizen. Voor de hermelijn en de wezel kan gebruik worden gemaakt van mostela's. Het onderzoek dient plaats te vinden in de meest actieve periode, dit is van mei tot en met augustus.

Voor de inventarisatie van de marters zijn op 29 april 2019 zes sporenbuizen voor de wezel/hermelijn en zes sporenbuizen voor de bunzing uitgezet (zie afbeelding I.1). In de sporenbuis 130,69/481,59 zijn prenten van de wezel aangetroffen. De sporenbuizen hebben tot 27 mei 2019 in het veld gelegen. Tijdens de inventarisatie in 2017 zijn eveneens marters onderzocht, ook toen is de wezel aangetoond. In 2017 zijn naast sporenbuizen ook mostela's en cameravallen geplaatst. De sporenbuizen en aangetroffen prenten voor 2017 en 2019 staan op afbeelding I.2.

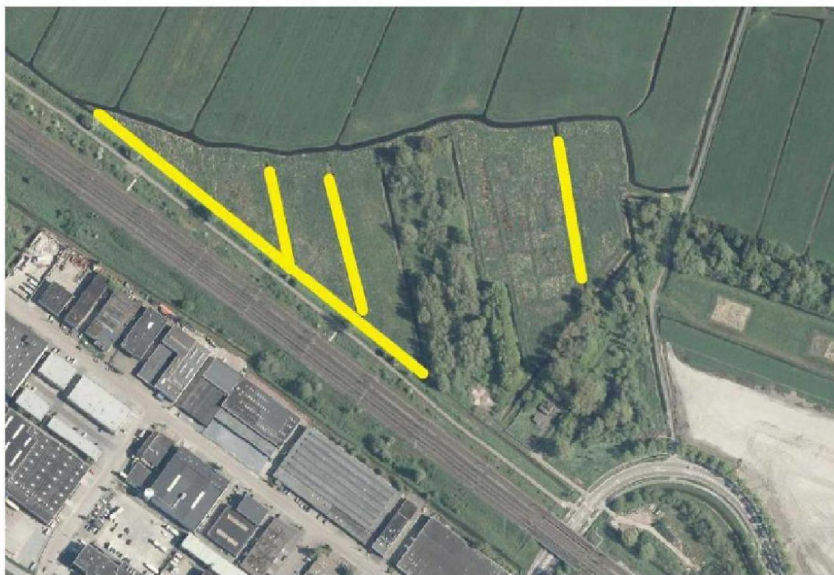
Afbeelding I.2 Locaties prenten wezel aangetroffen (paars 2019, blauw 2017)

Heikikker, rugstreepad

De heikikker heeft een lage dichtheid in veenpolders als de Bloemendalerpolder. Het inventariseren van de heikikker vraagt daarom extra inspanning, zeker wanneer deze soort buiten het optimale seizoen wordt geïnventariseerd. Volgens Goverse (2014) zijn de zomermaanden de meest optimale periode binnen een veenweidegebied om de heikikker te inventariseren. Om de trefkans te vergroten is een combinatie van technieken gekozen en een grote onderzoeksinspanning verricht. Gedurende een week zijn tapijttegels uitgelegd binnen de planlocatie (zie afbeelding I.1). De tapijttegels zijn dagelijks gecontroleerd op schuilende dieren. In de avond en vroege ochtend van 2-5-2019, 4-5-2019, 6-5-2019 en 8-5-2019 is met een sterke zaklamp een transect afgelopen om rugstreepad en heikikker te zoeken (zie afbeelding I.3). In de ochtenduren zijn tevens steekproeven genomen om eisnoeren c.q. eiklonpen te zoeken. Voor de rugstreepad zijn dezelfde technieken met dezelfde onderzoeksinspanning verricht. Aanvullend is geluisterd naar de koorzang van de rugstreepad.

Afbeelding 1.3 Transecten waar heikikkers, rugstreeppaden en eiklonpen zijn gezocht

Platte schijfhoren

In 'Slakken van de Habitatrichtlijn waarnemen' uit 2009 is beschreven wat de juiste onderzoekstechniek is voor het vinden van de platte schijfhoren. In een geschikte sloot of poel (dat wil zeggen goed begroeid met waterplanten en weinig kroos) wordt een net gesleept. Het plantmateriaal wordt boven een emmer schoon geschud. Vervolgens worden 50 schijfhorens verzameld en gecontroleerd op aanwezigheid van platte schijfhoren. In verband met de ontwikkeling van de vegetatie wordt augustus als optimale periode aangegeven. In het voorjaar – met een minder goed ontwikkelde watervegetatie moet een grotere inspanning worden verricht om tot 50 schijfhorens te komen. Voor de platte schijfhoren zijn op 18 mei 2019 monsters genomen. Dat is gedaan door op waterplanten 50 schijfhorens te zoeken. Deze 50 schijfhorens zijn in het laboratorium onderzocht op de aanwezigheid van platte schijfhoren.

